

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Pokrajinski strankin zbor v Celju.

(Dalje.)

Sodr. U me k (Globoko): Po prevratu je obljub kar deževalo, da potolažijo ljudstvo. Ker je ljudstvo nezavedno, je verjelo župnikom in bogatašem, ki so bili potem še celo izvoljeni v agrarne odbore.

Sodr. V a r m o č n i k (Teharji): Kot član občinskega odbora v Teharjih moram pojasniti očitke soodr. Korena. Morali smo se boriti da smo sestavili kandidatno listo. Morali smo vzeti nanjo celo analfabete. Dozdaj so gospodarili v občini samo trgovci in posestniki, ki so na naše ljudi zelo uplivali. Prihodnjik bo že boljše.

Sodr. L e s k o š e k (Celje): Strinjam se s soodr. Uratnikom, da je treba zaščititi malim najemnikom. Imamo pa tudi delavce, za katere ne velja obrtni red. — Za kmetski proletariat bo treba ustanovljati tudi neke vrste strokovnih organizacij. Sicer je pa največji nasprotnik kmetskega proletariata alkohol in proti temu se bo morala stranka izreči oficijelno.

Sodr. J e r a m (Jesenice): Pripominjam, da je bil referent za agrarno reformo železničar, drugi, ki se je zanjo zanimal, da ne pride prav na konec, je bil pa kovinar. Na kmetih je treba več zanimanja za organizacijo. S pozitivnim delom je treba vzbuditi zaupanje v socializem.

Sodr. Z v. B e r n o t (Ljubljana): V enem oziru se z referatom soodr. Barage ne morem strinjati. Ni res, da bi moral biti naš zastopnik v parlamentu baš jurist. Če bi imeli tam še tako zmogljivega jurista, ki bi obenem tudi popolnoma na-

tanko poznal potrebo kmetskega proletariata, vendar bi nam ne mogel nič pomagati, ker bi parlament tudi najpametnejše njegove predloge kratkoma preziral, če bi ne stale za njim močne organizacije. Pa tudi če bi parlament sprejel dobre zakone, bi nam nič ne pomagali, dokler jih ne bomo znali v življenju rabiti. To, kar je povedal soodr. Koren v svojem referatu o občinski politiki, velja v polni meri tudi za agrarno reformo: le delo doma — samoprava nas bo rešila. Dobre organizacije bodo znale ljudstvu pomagati tudi pri slabih zakonih, slabe organizacije pa si niti dobrih zakonov ne znaio prikrojiti za življenjske potrebe svojega ljudstva, ker koristijo dobri zakoni vselej samo tistemu, ki jih razume in izrabljuje, nevedno ljudstvo se pa krega med seboj, sosed proti sosedu, vas proti vasi. Zato naj bodo naši zastopniki predvsem dobri organizatorji in vzgojitelji ljudstva, da postane zavedno, da bo pridno čitalo in se izobraževalo ter da postane zmogljivo potom progresivnega davka izenačevati socialne razlike ljudstva. Organizacije so tudi edino sredstvo za rešitev spornih vprašani med industrijskim in kmetskim proletariatom. Le tam, kjer sta obadva skupaj organizirana, bosta spoznala drug drugega in nehala se gledati postrani, ker se drug brez drugega nikakor ne moreta rešiti. Najpotrebnejše pa je, da naše ljudstvo spozna, da je treba zemljo obdelovati skupno v družbi, če hočemo napredovati.

MUKI.

(Dalje.)

Nekega jutra je služkinja pospravljala mojo spalnico. Mislija sem, da je Muki že v kuhinji, kjer ga je čakal vsako jutro zajutrek. Lahko si mislite moje presenečenje, ko ga nisem našla tam in so mi na vsa moja vprašanja odgovarjali, da ga ni nihče videl. Vsa prestrašena sem hitela v spalnico, premetala in prevrnila sem vse pohištvo, klicala sem ga po imenu, obljubljala mu na bolj priljubljenih slaščic, če se oglasi po vse ni nič pomagalo. Kakor da se je vdrl v zemljo. Nazadnje sem se spomnila, da me ni bilo v spalnici, ko je služkinja postiljala mojo posteljo. Odgrnila sem odejo in dvignila pernico. Zvit v kolaček je ležal Muki pod njo. Težko je sopal in videti je bilo, da bi se bil zadušil, če bi ne bila prišla ob pravem času. Služkinjo smo takoj odslovili!

Marsikaj bi vam še povedala o tej plemeniti živali, pa najna pot je končana.

doma sem. Če vas ne bo zadržalo nujno opravilo, obiščite nas jutri zvečer. Stanujem v prvem nadstropju. Moje domače bo gotovo zelo razveselilo, kadar jim povem, da si je Muki pridobil novega znanca. Muki, se je obrnila k cucku, ki je dremal v njenem naročju, »kaj ne vidiš, da se gospod poslavlja? Daj mu tačko, lepo, no, kaj si pozabil, kaj je vljudnost? Tako, še drugo! No, vidiš, zdaj si spet moj!«

Pogladila je po glavi in poljubila mu je tačko, ki sem jo malo poprej držal v svojih rokah. Nisem nevoščljiv, tu pa se nisem mogel premagati. Zavidal sem mu in prav rad bi bil v tistem hipu v njegovi koži. Pa tudi sicer, sodeč po tem, kar mi je pravila gospodična, bi prav nič ne protestiral, če bi kot človek — kar sem brez dvoma po svoji zunanji obliki — lahko dobil mesto psa v kaki napredni ljubljanski rodbini.

Napotil sem se domov, ali bolje rečeno v svoj brlog, ki ga čisto po krivici imenujem dom. O nebeški manifestaciji

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Sodr. J e r a m (Jesenice): Mlad sem v organizaciji; da ste me izvolili, se mi ne zdi prav, dobili boste pod noge, da še nisem 3 leta organiziran.

Pokrajinski tajnik pojasnjuje, da velja za prave člane vsi tisti, ki so nepretrgoma organizirani že od 1. 1921. (pred 1. januarjem 1922), ker je bil dan ta termin takrat vsem, ki so stali izven organizacij, zlasti komunistom.

(Dalje prih.)

Svita se.

Dr. Grant, župnik cerkve Vnebohoda v New Yorku je povedal pri pridigi sledeče resnice:

Redki so duhovniki, ki so študirali znanost, da bi verjeli v božjo moč Jezusovo. Francoski učenjak M. Coue trdi, da je mnogo Jezusovih čudežev navadna avtosugestija.

Izobraženi stanovi ne priznavajo čudežnega posvečenja, ker ne verjamejo v čudodelno moč duhovništva.

Duhovniški naraščaj izvira povečini iz neizobraženih slojev, v katerih še vedno prevladuje vera v čudežno moč svetnikov.

Ideja posvečenja cerkev je ostanek onih dob, ko je ljudstvo verjelo in se balo čarovništva in magije. Kar mi danes zahtevamo, je duševna osvoboditev. Če se človek ukvarja s takšnimi stvarmi, kakor je časčenje cerkev, trati čas za resnično delo, ki ga zahteva dejansko stanje našega življenja.

nisem mislil več; v glavi so mi rojile čudne misli, ki so bile za naše socialne razmere dokaj umestne in merodajne. V brlogu, ki ne zasluži drugega imena, sem se močno razjezil najprej na peč, ker je bila mrzla, kakor da ni njena dolžnost ogrevati pozimi poštene ljudi, potem sem preklel mizo, ki je bila prazna, kakor da ni njen namen skrbeti za blagostanje človeškega želodca, nato sem pljunil na posteljo, ki je bila pogrnjena z rjuho sumljive zunanosti in mrzla, kakor da ni poklicana skrbeti za to, da si človeške kosti po poštenem delu pošteno odpočijejo, končno pa sem po dolgem premišljevanju sklenil, da mi vse to nič ne pomaga in zlezal v posteljo. Imel sem najboljši namen zatisniti oči in postati ravnopraven član človeške družbe, pa sem se zmotil. Misli, ki so me težile med potjo, so se vrtele in rojile v glavi na vso moč.

Muki! Videl sem ga pred seboj kakor na dlan. Majhen — klopčič črne volne na štirih nožicah. Diha, hodi, spi, je in

V volilnem boju zanesimo naše časopisje in brošure v zadnjo gorsko vas.

Dalje pa omejuje to posvečenje korist cerkve za javnost, kar je velika gospodarska potrata.

V Združenih državah je 234.000 cerkev, ki predstavljajo 3 milijarde dolarjev davka proste vrednosti. Ali ne bi vsaka od teh cerkev koristila več nego dosedaj, če bi bilo dovoljeno, da bi imel kak razumen mož ali žena cerkev na razpolago za shode in predavanja iz političnega življenja, ali gospodarskih razmerah, ali o socialnih vprašanjih? Ali ne bi bilo to koristnejše? —

Škof Manning je zahteval, da župnik dr. Grant svoje trditve prekliče. Toda dr. Grant je nasprotno v enourni pridigi še enkrat in še bolj jasno dokazal, da Jezus ni imel nikakšne nadnaravne moči in da je posvečenje cerkev star, škodljiv običaj. Cerkev je bila pri tem drugem govoru nabitno polna. Pri tej pridigi je razpravljala dr. Gant o 54. poglavju Izakove knjige: »Glejte, dal sem Njega ljudstvu kot pričo, voditelja in poveljnika ljudstva.«

Govoril je med drugim tudi sledeče: »Zgodovina je rekord živih idej, ki zavzemajo mesto mrtvih, je rekord napredka. Koliko idej je imel vsak izmed nas, ki pa smo jih zavrgli. In naj bo še tako lepa kak mrtva ideja, imamo vendar rajši živo idejo, ki je del sedanjosti, kakor pa z zlatom pokrito idejo smrti.«

»Dr. Briggs, ki je bil obsojen krivoverstva in izključen iz presbiterijske vere, mi je povedal, da so njegovi sodniki spremenili svoje ideje in sprejeli tiste krivovernosti, radi katerih je bil on izključen.«

»Človek se mora iznebiti velike kopice fantazij, ki so neresnične. Kajti to je naša duševna rast — iznebiti se idej, ki niso dobre. Vsakdo, ki zavira ta proces, zavira civilizacijo — zapira v ječo svojo lastno dušo.«

Proti koncu pridige je vprašal svoje vernike, če jim ni ljubša takšna cerkev, ki verjame v prostost rajši nego v avtoriteto tašna vera, kjer lahko duhovnik pove na prižnici nepopačeno resnico, ne da bi se moral pokoriti pri tem kakim finančnim ozirom. Rekel je:

»Ko pride vaš sin iz višje šole, pa mu rečete: 'Sin, pojdi danes zjutraj v cerkev,' ali hočete, da vam bo odgovoril: 'O ne silite me iti in poslušati vedno isto klepetanje'?»

Tem besedam je sledilo mogočno odobravanje.

pije kakor jaz in vendar je med nama cel prepad. Ponoči spi ž njo, ki mi je zastrupila s svojimi očmi srce in možgane. Zjutraj ga čaka v kuhinji zajutrek, dopoldne piškoti, sladka potica, opoldne kosilo na izbiro, popoldne piškoti, maslen kruh in druge dobrine, ki jim ne poznam niti imena, zvečer večerja in sprehod v naročju gospodične, ki bi se je naj ne upal niti dotakniti, kaj šele da ji zlezem v naročje. In za vse to Muki daje samo tačko. »Muki, daj tačko!« Stegne svojo kocasto nožico, zagodrnja, kadar ni posebno židane volje in stvar je končana.

A jaz? Eh, bolje bi bilo, da molčim! Spominjam se, kako sem iskal službe. Kljuk je bilo toliko, da se mi je zdelo, kakor da je cel svet samo ena ogromna kljuka. Čiste so bile tako, da sem videl v njih svoj obraz. Dan za dnem jih čistijo, kovina je premehka, tako pritiskajo vanje roke trpinov brez imetja in domačega ognjišča. Trkal sem z desnico, z levico

Chicaški duhovnik Von Ogden Vogt je zagovarjal dr. Granta: »Jaz sem istega prepričanja kakor dr. Grant glede posvečenja cerkve. Nič čudovitega ni v poslopiu, katerega je blagoslovil kak škof ali kak drug cerkvenj dostojanstvenik.

Prepričan sem tudi, da je proti pravemu naziranju o Bogu dogma, da bi Bog se ravnal proti zakonom vesoljstva samo v ta namen, da bi uplival na ljudi s takozvanim »čudežem«. Tudi ne verjamem, da je Jezus razlomil pet malih hlebov kruha in dve ribi ter nasitil pettisočglavo množico; pač na mislim, da je videč potrebo, se obrnil na tiste, ki so imeli živeža, da so ga delili z onimi, ki ga niso imeli.«

Po »Glasu Svobode«.

Kdaj se bo pri nas udal govoriti na prižnici resnico tisti duhovnik, ki je imel dovolj korajže voliti s komunistom istega župana, čeprav ve, da ga čakajo v komunističnem raji samo še vislice? Seveda pri slovenskih komunistih ne, tem gre le za mandate.

Najhujši sovražnik je prejšnji prijatelj.

Politične vesti.

+ **Orjunaši** v posebni izdaji svojega lista taji jo celjske dogodke takšne, kakor so bili. Strel da ni sploh nobeden padel. Verujmo, ker padali so ljudje. In šipe. In »nemška nevarnost«. — Orjuna si je omislila svojo posebno monturo à la fašisti. Priporočamo ji posebno debele hlače. Vsaj za Slovenijo.

+ **V »Jutranjih novostih«**, glasilo slovenske podružnice radikalne stranke, beremo naslednje vabilo: Trgovci, pristopajte k Narodni radikalni stranki, ki je edina državotvorna stranka. — To pove vse: kaj je državotvornost in kaj je narodno radikalstvo.

+ **Bosanski socialisti** bodo kandidiral samo v sarajevskem, banjaluškem in bihačkem okrožju. Nosilec v sarajevskem okrožju je s. Jakšić.

+ **Invalidi iz Belgrada in Srema** so začeli sestavljati posebno kandidatno listo, katere nositelj bo kapetan Balosić. V ponedeljek imajo zaradi ostalih kandidaturn konferenco v Stari Pazovi.

+ **Jugoslovansko - bolgarska komisija** za upostavitev reda v južnih delih naše države se sestane te dni v Nišu. Koncem meseca sestane se druga komisija, ki bo rešila važna gospodarska in prometna vprašanja.

sem brisal potno čelo, lovil sem sapo in strah, me je grabil, kadar se je oglašil osoren »vstopite«. Gospod ravnatelj, gospod šef, gospod predstojnik, gospod namestnik, gospod, gospod... In začelo se je tisto, kar mi še danes razvne kri po žilah in me sili, da zardevam kakor kinečko dekle.

»Prosim, če je mogoče, brez službe sem...« V grlu pa so me dušile besede: kupec, oglej si živino, otiplji jo, če je dobro rejena in mešetari zanjo, da je ne boš predrago plačal! In potem sem videl obraze. Oči zalite v masti majhne, kakor dve tanki igli, ki sta se zarili v moj obraz. Čelo razrito kakor skorja starega hrasta. Strast, čezmerno uživanje in prazna domišljija je lazila pod kožo in zapustila neizbrisne sledove. Lica so visela kakor kosi svežega sala, na ustih pa sem videl ponos, prezir in usmiljenje, ki ga ima gospodar s svojim hlapcem.

(Dalje prih.)

+ **Madžarska stranka** pri teh volitvah ne nastopi samostojno, ker je večina njenih okrožnih organizacij sklenila kupčijo z drugimi strankami. Kapital je torej še vedno močnejši nego nacionalnost. In tudi bo. Nacionalizem je dober samo za neuko ljudstvo.

+ **Prijeli so v Sofiji** atentatorja na bolgarskega predsednika.

+ **Predlog za ratifikacijo rapalske pogodbe** so v sredo predložili italijanskemu parlamentu. Mussolini je pogodbo zagovarjal in priporočal.

+ **Razpustili so** fašistovske in nacionalistične organizacije v Zadru. Člani vstopijo v takozvano nacionalno milico, ki jo snujejo po vsej Italiji. Čudno, da ni nacionalizem, cvet in seme za vso narodno kulturo, sposoben dajati iz sebe ničesar drugega nego nekaj vojaškega drila in strahu pred tujimi nacionalizmi in nekaj surovosti.

+ **Zakon o zaščiti države** so uvedli tudi na Češkoslovaškem. Obrača se v glavnem proti atentatorjem na vladne osebnosti in proti veleizdaji.

+ **Turki so** Angleški ponudili separatni mir.

+ **Železničarska stavka v Porubru** še traja. Francosko obsedno stanje, aretacije in odpuščanje nemških nameščenecv tudi. Nemška vlada se noče ukloniti. Znani velekapitalist Stinnes jo pa sili, naj se uda. Vse v interesu veleindustrije. Tako se kapital ne ustraši kravih kupcij v nobenem slučaju in kadar gre za prodajanje narodnih interesov še najmanj.

+ **Francoska** je v zadnjih časih ponovno dokazala, da bi želela stopiti v stike s sovjetsko Rusijo. To svojo željo je dokumentirala sedaj tudi s sporočilom carističnemu poslaniku v Parizu Maklakovem, da ga ne smatra več za diplomatskega predstavnika. Smo radovedni, kakšne oči bodo napravili v Belgradu, kjer caristično poslaništvo tudi še obstoja in kjer se ravna po vetru, ki piha od francoske strani sem.

+ **Litavska vlada** se niti ne zmeni za zavezniški ultimati radi izpraznitve melskega ozemlja, čeprav je rok že potekel.

+ **Race**. Hindenburg je odpotoval v Moskvo, da v sporazumu s sovjetsko vlado izdela načrt za rusko-nemško ofenzivno spomladi. To pišejo buržoazni listi. Časni-karske race se z divjimi vred vsako spomlad povrnejo iz toplih južnih krajev v mrzlo Rusijo.

+ **Zavezniške vojne ladje** o smirnskem pristanišču so dobile ukaz, naj se pod nobenim pogojem ne odstranijo.

Dnevne vesti.

Uradniški zakon, o katerem smo včeraj nakratko poročali, da so ga sprejeli v finančnem odboru, določa med drugim naslednje spremembe: Draginski razredi so trije: 1. za Belgrad, Zemun in Sušak; 2. za vsa druga mesta; 3. za trge in vasi. — Draginske doklade uradnikov, poduradnikov in slug so ostale za vse tri razrede neizpremenjene. — Stanarinsko doklado dobe samo uradniki po 21. členu. — Upokoenci, ki prejemajo do 2999 dinarjev letne penzije, dobe v vseh treh razredih po vrsti 13, 12 in 11 Din; od 3000 Din dalje 14, 13 in 12 Din; upokoenci iz vrste poduradnikov in slug dobe brez ozira na višino pokojnine 11, 10 in 9 Din. Upokoenci tudi dobe stanarino po členu 22. Maksimum dohodkov za upokoence po členu 26. se dvigne na 2000 Din. Za upo-

Kolenke, ki dobivajo vdovnino in so stare nad 60 let, so odpravili 4. točko 28. člena. — Dostaviti še moramo, da so vsi predlogi v korist nižjih uslužbencev propadli, ker so proti njim glasovali radikalci in muslimani.

Češki pesnik Adolf Heyduk, zastopnik takzv. »narodne poezije«, je kot skoro devetdesetleten starček 6. t. m. umrl.

91 potomcev. V Pani III. (Amerika) je 14. januarja umrla 91 let stara žena, ki je zapustila: 6 otrok, 36 vnukov, 37 pravnukov in 12 prapravnukov, torej 91 potomcev.

V ameriških premogovnikih se je v prošlem letu smrtno ponesrečilo 1950 rudarjev.

Delavci! kupujte čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarnen Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na drobno in debelo, Ljubljana, Breg 20.

Celje.

Seja okrožne strokovne komisije v Celju se bo vršila v sredo, dne 14. februarja ob 7. uri zvečer v tajništvo. — Predsednik.

Iz zimskega spanja se je zbudila naša tetka »Nova Doba«. V števil. 14. je napisala hujskajoč članek na naslov pokrajinskega namestnika Hribarja, s katerim je uprizorila senzacijo in prestopek § 104 srb. kaz. zakona, po katerem so tudi gosposdije demokrati že delavce zapirali. (Glej slučaj Koler v Celju in še več podobnih.) »Nova Doba« št. 14. se je raznesla po mestu, takoj nato se je pa izvršila konfiskacija. Po ukazani konfiskaciji so šli policijski agenti na lov po »N. D.«, da jo zaplenijo. Ah, kako krasno se dela iz rok v roke. Demokratski listič prinese hujskajoč članek na organa kraljeve vlade, katera je v rokah radikalov, državno pravdnštvo izda konfiskacijo, policija gre na lov, da zapleni liste ob času, ko je že vse prečitano, na to sledi senzacija nerazsodnih ljudi. Politični mrtveci pa s tem oživijo, ker gre po mestu govorica od ust do ust: Kaj? »Nova Doba« zaplenjena? — Zaspanci, ki se ne zanimajo za javno življenje vzdigujejo svoje glave, ter si pomežikujejo, češ: »Nova Doba« je dober list, ker je zaplenjen. Tako se kuje politični kapital tam kjer je ljudstvo še nezavedno. — Krokodil.

Malo odgovora preizkušenemu delavcu pri »Novi Dobi« v Celju, kateri se pod uredniško tajnost skriva in pljuje ogenj na socialiste. — Odkar so pripadniki »Nove Dobe« na shodu stanovanjskih najemnikov pogoreli, smo imeli nekaj časa mir pred političnimi demagogi. Ker je pa sedaj volilna borba v najvišjem stadiju, nas je tetka »N. D.« zopet posečila z napadom: »socialna goljufija«. Mi navadno na take instinkte ne odgovarjamo, ki se skrivajo pod »Preizkušene delavce«, posebno ne, če imajo takšne pojme, da se spotikajo v stavko pekovskih pomočnikov, katere povzročitelj je bil nemškutarski klerikalec in njegov nemškutarski pomočnik ozir. zaveznik, kot ob nekaj, kar je v programu socializacije socialnih demokratov, in to samo zato, ker so pekovski pomočniki pekli kruh za javnost pri sodrugu Korenu. Mi smo vedeli že takrat, da vam, gosposdije zastopniki »vseh slojev«, naše postopanje ne bo všeč, ker smo vam vzeli možnost, da bi našega vrlega sodruga Meznariča, kateri je stavko vodil spravili pod ključ po vašem zaslužnem zakonu o zaščiti države, katerega ste spravili v življenje v zvezi z radikalci (ki jih danes napadate, ker so vas odgnali od vladnih

korit) ter s pomočjo narodnih socijev. Mi smo stvar dobro razumeli, čeprav nam očitane, da ne znamo nič. Zmagali smo kljub reakcionarnim zakonom, po katerih je sedel marsikateri preizkušeni delavec, ki ima v svojem telesu bolj čisto dušo nego pa vaš medium v telesu »preizkušenega delavca«. Končno pa pripominjamo, če tako natančno veste, da je socialna goljufija, če pomagaš poštenemu obrtniku, ki je bil toliko socialen, da je vzlic temu, da nima svoje hiše, dovolil svojim pomočnikom njihove zahteve, nam bodite tudi tako prijazni, pa povejte, kateri pek v Celju ima najtežji kruh. Mi vemo, da imate pri vsaki volitvi kakšnega »preizkušenega delavca«, da ž njim kujeje politični kapital, pa mi vam take delavce, ki se k vam zaletijo, radi privoščimo, ker so to laži-delavci tako kakor ste vi laži-demokrati. — Pika.

Maribor.

Konec proračunskega »špekakla«. Klerikalcem neumnosti še ni bilo zadosti, še zadnjo občinsko sejo, ki se je vršila v sredo, so skušali razbiti. Dr. Jerovšek je slovesno konstatiral, da se g. župan še ni naučil občinskega reda. Dokazi: Kohl besnova provizija, povišanje županove plače brez vednosti občinskega sveta, orva se a o kritju na kateri je bil proračun s 16 glasovi »sprejet«, potem cela vrsta sklepčno-nesklepčnih sei itd. Končni dokaz sedanja seja, ki ni veljavna, ker ni bila pravilno sklicana. Ta in ta paragraf čisto natančno pravi da mora biti vsaka seja sklicana vsaj tri dni pred določenim dnem, a klerikalni občinski svetniki da so dobili vabila le on dan prej. Župan je pomiril razburjene duhove v dvorani, povedal da se mu o proviziji itd. ne ljubi več govoriti in nato poasnil g. doktorju dotični paragraf občinskega reda. Paragraf namreč pravi, da mora biti seja tri dni prej sklicana, o dostavi vabil pa paragraf molči. In sledilo je zanimivo razkritje: raznašalcu, ki je nesel vabilo dr. Jerovšku v Cirilovo tiskarno, so rekli tamošnji uradniki, da se je gospod doktor odpeljal v Zagreb in da se dva dni ne vrne. »Jaz sem čakal doma! To je navadna laž!«, je izjavil dr. Jerovšek in prezrl v sveti svoji tezi, da zmerja lastne nastavlence z lažnjivci. Opozorjen na to, je podučil župana, da mu ne sme pošiljati vabil v urad, češ, da on, dr. Jerovšek, ni dolžan povedati resnice svojim nastavlencem, ali res odpotuje ali ne. Dr. Jerovšek je duhovnik... Slišali smo nekoč, da se hoče gospod doktor odpovedati posvetni slavi ter se namerja posvetiti svojem vzvišenemu poklicu. Obžalujemo, da tega ni storil že prej: taka silna razburjenja kakor smo videli, le preveč upliva na njegov dušni mir. — Drugi občinski svetnik, dr. Leskovar, vabila na cesti ni hotel sprejeti, temveč je poslal raznašalca na svoj dom. Doma pa spet žena ni hotela sprejeti vabila. Zato je dobil dr. Leskovar vabilo drug dan. — S svojim nastopom pri proračunskih sejah so klerikalci pač predobro pokazali, kaj hočejo. Blagor občine — kaj je on v primeri z mehkim županskim stolčkom? — Ko se je polegel splošni smeh, se je začelo glasovanje. Točko za točko je večina sprejemala in pri generalnem glasovanju je bil proračun s 25 proti 6 klerikalnim glasovom sprejet. Hvala Bogu in sv. Katarini! Amen.

Demokratska kandidatna lista je predložena. Nosilec je dr. Kukovec, za njim stoje posestniki ko Petovar, Kuchar, obrtniki (Rebek), advokati, nadučitelji in

profesorji. En sam viničar je — namestnik.

Klerikalno kandidatno listo nosi dr. Korošec, slede mu Žebot, Falež, Vesenak, Pušenjak... Bog živi!

Uradne ure društva stanovanjskih naemnikov so vsak dan od 9. do pol 12. na Rotovškem trgu 1.

V nedeljo dne 18. februarja t. l. se bodo vršili tudi še sledeči volilni shodi:

V Oplotnici ob pol 12. predpoldan.

V Konjicah ob 15. (3.) uri popoldan v goslini Bezovnik.

V Veliki Perešici (Galiciji) ob 14. (2) uri popoldan.

V Zidani mostu predpoldan ob 10. uri.

V Arji vasi pri Petrovčah po maši.

V Šoštanju ob pol 10. v hotelu Jugoslavija.

Vse nadaljno razvidno iz lepakov.

MISEL MIMOGREDE.

V zadnjem »Ljudskem glasu« je v uvodniku zapisana ponosna beseda: Vi, ki se bojite, da nas bo delavce naša stranka izkoriščala, vedite, da bomo mi skrbno izkoriščali njena pravila in vse pojde — naprej! — Za ljudstvo, v katero se je ukoreninila takšna samozavest, ustanavljajo politični izkoriščevalci zaman »enotne fronte« s pravili, ki jih ljudstvo ne more kaj prida izkoriščati.

Gospodarstvo.

= Vrednost denarja. 1 dolar velja 104—105 Din, 1 češka krona 3.08—3.12 Din, 1 madžarska krona 4 para, 1 nemška marka 3.2 para, 1 lira 5.03—5.06 Din. V Curihi stane 100 dinarjev 4.90 švicaskih frankov.

= Ustanavljajoči se ljubljanski borzi je finančno ministrstvo dovolilo trgovanje z devizami in valutami.

= Zaradi ureditve južnoželezniškega vprašanja so se v četrtek sestali naši in laški delegati v Belgradu. Rimska konferenca je odgojena.

POGLAVJE O POBIJANJU DRAGINJE V JUGOSLAVIJI.

Od dneva do dneva imamo priliko opazovati, kako draginja narašča. S padanjem naše dinarske valute se podražujejo vse življenske potrebščine. Mi imamo sicer naredbo s katero hočejo brezvestno špekulacijo zatreti, sedaj je samo vprašanje ali se da praktično izvesti, ali ne. Ali pa, kako se to praktično izvaja. Vzemimo slučaj samo pri enem najvažnejših predmetov, to je naš vsakdanji kruh. Ker se dela kruh iz moke, so odvisne cene kruha od cen moke. Naredba pravi, da bodo tiste kaznovali, ki imajo stare zaloge, ki so že bile kupljene, predno je cena narastla, če bi jih prodajali dražje. Ali se to tako dela? Ne! Žito imajo v svojih velikih zalogah prekupovalci, židje, krščeni in nekrščeni skratka banke in veletrgovci. Pri teh cene rastejo že v magazinah, kakor hitro vrednost našega denarja pade. Vsak dan imamo priložnost opazovati, da se oferti kar dnevno spreminjajo. Nikdar pa še nismo slišali, da bi te ljudi citirali pred sodnijo zaradi navijanja cen. Ljudstvo se vznemirja, oblasti začenejo biti nervozne, sedaj bo pa treba nekaj storiti, da bo ljudstvo videlo, da je vlada proti kapitalistom.

In zares naenkrat se spravijo čez male obrtnike peke, ter jih obtožijo. Vsi brez izjeme se morajo pred sodnijo zagovar-

(Po avtoriziranem prevodu Ivana Moleka.)

Poljančeva je nadaljevala pogovor s Francetom med zapeljivim smehljajem ne glede na to, da sta bila Jakob in Klodel zraven in da je bilo še nekaj več, ki so se sukale okrog plamena sveče... Sodružice so pa streljale v »zapeljivko« z ostrimi pogledi.

Končno je France v svojem velikem presenečenju dobil od nje sledeče vprašanje: »Ali me ne bi hoteli malo spremiti domov, sodrug Kremen?«

»Da,« je odgovoril mehanično, ne da bi bil pomislil, kaj sploh pomeni njegov odgovor.

In šla sta — razcapani France in mlada boginja Svobode med živahnim pogovorom o razmerah v ječi in gospodarskih straneh kriminologije — na veliko razočaranje drugih več, in pravcato jezo neemancipiranih članic krajevne organizacije v Leesvillu.

Hodila sta po ulici in Ida je trepetala groze, ko je France pripovedoval o »gubnih vericah«, in bila je vesela, da je njen prijatelj pridobil »Smrtookega Mika« za socializem, naravnost jo je pa zabavala povest o prepevanju »Internacionale« v policijskih zaporih. Ali je morda odkrila »značaj« v navidezno neznatnem malem strojniku? Izpraševala ga je o njegovem življenju in idejah, in ko ji je slikal svojo nesrečno mladost, kako je stradal kot rejenček zamorke, ga je sočutno pogledala. To je pogrelo Franceta. Našla se je ženska, ki ga razume in nagnosko vidi v kote njegove duše! Položila je roko na njegovo ramo in zdelo se mu je, da se ga je dotaknil angel — blaženi občutki so prešinili njegovo telo kakor tisoč električnih tokov.

Da, Poljančeva je razumela Francetovo trpljenje, ker je tudi ona trpela. Imela je kruto mačeho in vsled tega je kot majhna deklica pobegnila z doma in potem se je sama borila za obstanek. Zato pa je tako odločna boriteljica za emancipacijo žene — ona pozna sužnost svojega spola iz lastne izkušnje. Dosti je moških, ki zagovarjajo enakopravnost spolov — z besedami, toda nimajo pojma o ženski emancipaciji v dejanjih: kar se pa tiče žensk, lahko vidi France v krajevni organizaciji, kako plitvo in buržoazno mišljenje še vedno prevladuje med njenimi sestrami, čeprav mislijo, da so radikalne.

France si je moral priznati, da ne razume vsega, kar mu je pripovedovala Ida, toda rad jo je poslušal. Nje glas je bil tako doneč... Njegova naloga je bila, da jo spremi domov, ali vedel ni, kje ona stanuje — in ona menda tudi ni znala, kajti hodila sta brez cilja po ulicah in govorila o novih idejah. In kakšne so bile te ideje! Ali France veruje v poroko na po-

izkušnjo? Kremen ni nikdar slišal o tej divji reči, toda pogumno je zatajil svojo nevednost in jo vprašal, kako je z otroci v takem zakonu. Ona se je začudila. Kaj je treba otrok?! Delavec itak ne more vzgajati otrok, in otroci, ki pridejo na svet proti volji starišev, so zločin! Njena naloga je, da organizira žene delavskega razreda in jih podučiti, kako se je reba izogniti otrok; medtem pa, dokler ne doseže žensk, je pripravljena podučiti vsakega moškega, kdor jo hoče poslušati.

Naenkrat pa obstane in vpraša svojega spremljevalca: »Kje sva?« Smejala se je, ko je videla, da je v svojem navdušenem predavanju zavedla Franceta daleč od svojega stanovanja. Obrnila sta se in krenila v pravo stran, medtem se je pa nadaljevalo njeno predavanje o feminizmu. Siromašnega Franceta je oblivala groza — tako ga je metala sem in tja. Misli je, da je radikalen, ker je prisegal na razlaščenje kapitalistov, zdaj je pa strmel, ko je slišal iz ust mlade ženske, da je treba strmoglaviti tudi starodavni družinski red in porušiti razne plesnive konvencionalnosti. Obenem ga je palila razgreta kri v njegovih žilah, ko mu je udarjala v obraz njena gorka sapa. Ni mogel pozabiti, da mu je Ida pri odhodu iz dvorane položila svojo mehko ročico na njegovo ramo. In kako ga je opajal parfum, katerega je bila polna! Zakaj mu vse to pripoveduje? Zakaj ravno njemu? Kaj misli ona? Kaj? Kaj?

Prišla sta do hiše, v kateri je bilo njeno stanovanje. Bilo je že pozno v noč in ulica je bila zapuščena. Na Francetu je bila vrsta, da reče »lahko noč,« toda ni znal, kako bi rekel. Ida je pa stisnila njegovo roko in jo nekaj hipov obdržala v svoji. France je bil v veliki zadregi. Nespodobno bi bilo, da ji umakne roko in tako jo je držal v njeni in se tresel kakor trepetlika, toda znil ni besedice.

»Sodrug Kremen,« je naposled rekla Ida s krepkim dekliskim glasom, »midva ostaneva prijatelja, ali ne?«

France je seveda odgovoril, da ostaneta — za večno.

»Kako sem vesela! — Lahko noč.«

Nato je izginila kakor senca v hišo.

France je odkorakal domov in v svoji duši je nesel čudno razburjenost. Nekaj se je naselilo vanj — nekaj, kar pesniki že stoletja skušajo naslikati, toda France ni imel znanja s pesništvo in zato mu je bilo vse to nekaj novega. Sam je moral izkušati in sam rešiti. Bilo mu je, kakor da je izgubil ravnotežje in drugi ga mečejo sem in tja kakor igračko. Zmešnjava in strah, upanje in želja, obup in upor, sladko pretresanje živcev, jezna samoobsodba in mučen dvom! Kdo naj razmota to štrno čuvstev? Ni čuda, da je pesnik, ki je prvi skoval podobo porednega malega boga, streljajočega puščico v srce nič hudega slutečemu človeku, odel ta čuvstva z božanskim svitom! (Dalje prih.)

jati. Pri sodnji je potrebno, da dokažejo ali so navijali cene ali ne. Prva instanca jih razen enega ali dveh oprosti, proti temu napravi državni pravdnik priziv. Sedaj je treba na drugo instanco. Tam je pa stvar bolj zapletena. Navaden državljan, ki nima prakse in v mnogih slučajih tudi ne talenta, da bi se zagovarjal je prisiljen, da si vzame zagovornika. Sodniki, ki že najbrže s tem računajo, da bo vsak že vnaprej kaznovan če ima z odvetnikom opraviti, vse obdolžence oproste. Za teden dni pa pride kazni. Odvetnik zahteva svoj račun. Enajst obdolžencev mora plačati vsak zase 305 Din.

Tako, Dragin'a je pobita, policija je dokazala, da ni zastoni na svetu, sodniki in državni pravdniki so akte študirali, odvetniki so pa zaslužili in navijalci cen so bili kaznovani. Življenje pa gre svoj navadni tek naprej!

In če bi ti slučajni ne bili vzeti iz življenja, bi o njih sploh ne pisali.
Naj živi Jugoslavija!

Ženitna ponudba.

V nekem časopisu je bila ta-le ženitna ponudba:

»Poroka! Mlada vdova, blond ka, s 60.000 dinarji premoženja in z dvema otrokoma, pozneje več, se želi poročiti.«

Zdrava kokoš.

Gost: »Natakar! Ta kokoš pa je morala biti silno stara, ker je njeno meso tako trdo.«

Natakar: »Morda imate prav. To pa pomeni, da je bila silno zdrava, ker drugače ne bi dočakala tako visoke starosti.«

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ).

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

NOVOSTI ZA

PLESNO SEZIJO!

A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS
LJUBLJANA, Mestni trg št. 19.

Razno perilo

za dame, gospode in deco
priporoča tvrdka

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

ŠE ENBURGOVA ULICA ŠT. 1

(p o j SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA)

KAPITAL in REZERVE Din 17.500.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavi: TRGOVSKA.

Telefoni: 139, 146, 458.

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana
(menjalnica v
Kolodvorski ulici)